

ПРЕС КЛИПИНГ

08. новембар 2019.

НАСЛОВИ

Стотине комуналаца протестовало испред Владе Србије (стр. 3)

Због протеста комуналаца блокиран центар Београда (стр. 4)

Слаба продуктивност, још ниже плате (стр. 4)

До државног посла и даље преко Владине комисије: Закон о одређивању максималног броја запослених одлази у историју (стр. 6)

Грађане Србије би усрећила плата од 600 евра, Хрвате од 1.300 (стр. 7)

**ВЕЋЕ ПЛАТЕ НЕ СМАЊУЈУ КОНКУРЕНТНОСТ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ
На 100 евра зараде радник ствара 190 додате вредности (стр. 8)**

Стотине комуналаца протестовало испред Владе Србије

Неколико стотина запослених у јавним комуналним предузећима у Београду и другим градовима Србије протестовало је данас испред Владе Србије захтевајући повећање плата за 10 одсто.

Пише: Бета

Протест су организовали Синдикат запослених у комунално-стамбеној делатности Србије и Грански синдикати јавних, саобраћајних и комуналних делатности „Независност“.

Ти синдикати су раније тражили да запослени у тим делатностима, који су изузети од повећања плата у јавном сектору, добију повишицу од 13 одсто.

Председник Синдиката запослених у комунално-стамбеној делатности Србије Милан Грујић је рекао новинарима да „последњих десет година комунацима зараде нису повећане ни динар“.

„Пре пет година су нам плате умањене за 10 одсто и када крајем ове године буде укинут тај закон, ми смо на истом нивоу као и 2014. године. Од 70.000 запослених у комуналним службама 35 одсто прима основну зараду мању од минималне“, казао је Грујић.

Он је навео да је од „председнице Владе Ане Брнабић и министра финансија Синише Малог тражена повећања плата од 10 одсто, али су они предложили повишицу од од 2.435 динара, а да се не повећава основна зарада“.

„Сматрамо да постоји простор за договор, ови људи немају новца да преживе и зато су наши захтеви економски утемељени и социјално оправдани. Основна зарада је мања и од минималне зараде“, казао је он.

Грујић је истакао да ће, ако им захтеви не буду испуњени, радници у комуналним предузећима одлучити како ће се даље борити за своја права.

Председник Гранских синдиката јавних, саобраћајних и комуналних делатности „Независност“ Милан Симић рекао је да је „осталим делатностима јавног сектора не само враћено смањених 10 одсто од плате већ да су им плате и повећане“ а да су комуналци сада у још горем положају.

„Просечне плате у комуналној делатности су 46.000 динара, али и даље имамо локалне самоуправе где су плате 27.000 динара и тај просек не важи за две трећине Србије“, истакао је Симић.

Због протеста комуналаца блокиран центар Београда

Извор: Танјуг

БЕОГРАД: Због протеста синдиката комуналних предузећа из целе Србије, који је почео данас у подне на Тргу Николе Пашића, делови центра града су тренутно блокирани, а градски саобраћај се одвија веома успорено или је чак обустављен.

Протест организују синдикати запослених радника у комуналним предузећима из целе Србије. Како су истакли у својим захтевима, они траже да буду позвани на разговор у Владу Србије.

Окупљени су са Трга Николе Пашића кренули у протестну шетњу до зграде Владе Србије у Немањиној улици.

Из такси служби рекли су да је саобраћај обустављен у Немањиној улици, од Ресавске ка Савском тргу, као и у Кнеза Милоша око Владе Србије, преноси Блиц.

Тролејбуски саобраћај кроз Улицу кнеза Милоша био је обустављен на 20-25 минута, али да је сада нормализован, а трамваји 3,7, 9 и 12 саобраћају скраћеним трасама.

Слаба продуктивност, још ниже плате

Да ли продуктивност српске привреде расте или се смањује?

Да ли ће повећање плата у јавном сектору повећати плате и код приватника и на крају да ли је то добро за привреду?

Пише: М. Обрадовић

Ова питања су предмет дискусија економиста где једни бране одлуку владе да се плате у јавном сектору повећају за од осам до 15 одсто и да ће то допринети даљем расту БДП-а и оних који мисле да повећање плата скоро двоструко веће од номиналног раста БДП-а може угрозити ценовну конкурентност привреде и довести до пада продуктивности.

Уредник Макроекономских анализа и трендова Иван Николић истиче да ће нешто бржи раст домаће тражње од раста БДП-а догодине, вођен пре свега осетнијим растом

плата у јавном сектору, а потом и његовим преносом на остатак привреде подржати привредни раст и делом компензовати утицај неповољних екстерних фактора.

У анализи МАТ-а наводи се да је у периоду од јануара 2017. до јула 2019. године номинални раст зарада у јавном сектору од један одсто у просеку утицао на номинални раст зарада у приватном сектору за око 0,93 одсто.

С друге Милојко Арсић професор на Економском факултету у Београду и уредник Кварталног монитора истиче да на снажан раст плата у приватном сектору у току ове године пре свега утиче емиграција у иностранство и смањење понуде радне снаге, а да утицај раста плата у јавном сектору на плате у приватном постоји, али да он није толико снажан.

„Ако се при оцени утицаја плата у јавном сектору на плате у приватном сектору, не укључе и други фактори, који утичу на кретање плата у приватном сектору тада је оцена непоуздана. У том случају утицај других фактора на кретање плата у приватном сектору, као што је емиграција радне снаге, приписује се платама у јавном сектору, што значи да се прецењује утицај плата у јавном сектору на плате у приватном“, напомиње Арсић.

Непобитна чињеница је да повећање плата постоји и то ове године у приватном сектору чак и веће него у јавном. Такође је економски непобитно да повећање плата значи раст трошкова за привреду што смањује њену конкурентност. Николић пак тврди да је у претходне три године продуктивност порасла знатно више од плата, па је створен „резервоар продуктивности“.

„Чињеница је да се повећањем плата смањује конкурентност привреде, али то није забрињавајуће за укупну ценовну конкурентност због резерве продуктивности. Тај демонстративни ефекат, повећање плата у приватном сектору због раста плата у јавном биће минималан терет за привреду“, закључује он.

Према подацима Евростата продуктивност привреде, односно додата вредност по раднику у прерађивачкој индустрији Србије у 2017. била је 15.200 евра. По томе су иза нас били само БиХ и Бугарска. С друге стране, када се овај показатељ стави у однос са просечном зарадом запослених у индустрији Србија скаче на треће место по тзв. продуктивности коригованој зарадом. Према том показатељу за 100 евра које послодавац потроши на плату радника у прерађивачкој индустрији он створи 190,6 евра вредности. Испред нас по овом показатељу нашли су се само Мађарска и Бугарска.

„Због технолошке структуре наше привреде производимо производе ниже додате вредности, па наши запослени стварају мало додате вредности. Међутим, трошак по запосленом, односно њихове зараде су још ниже од тога, па је наш просечни запослени конкурентнији од просека ЕУ“, објашњава Николић.

С друге стране, Арсић указује да анализе Кварталног монитора показују да реалне плате у последњих неколико година расту брже од продуктивности, што значи пад ценовне конкурентности привреде.

„Међународна ценовна конкурентност било да се мери на основу кретања плата у сталним ценама или еврима показује да расту јединични трошкови рада у нашој привреди током последње три године. Другим речима, реалне плате расту брже од продуктивности. Треба рећи да је у дугом року једино одрживо повећање плата у складу са растом продуктивности иначе у супротном долази до неравнотежа, као што је раст спољнотрговинског дефицита или инфлације“, оцењује Арсић додајући су анализе рађене на бази званичних статистичких података.

До државног посла и даље преко Владине комисије: Закон о одређивању максималног броја запослених одлази у историју

Аутор: Д. И. К. - С. Б.

Укида се закон о ограничењу броја запослених, остаје контрола броја чиновника у јавном сектору

ЗАКОН о одређивању максималног броја запослених одлази у историју после пуних пет година, али ће се код државе и даље запошљавати - по старом. Контрола нових радника за стално наставиће да се води, али по новом Закону о буџетском систему. Радна кљижица у јавном сектору моћи ће, као и претходних пет година, да се печатира тек када одобри Владина комисија.

Како стоји у образложењу недавно усвојеног Закона о буџетском систему, продужено је важење забране запошљавања код корисника јавних средстава до краја 2020. године, јер је наведена мера дала изузетне резултате у смањењу расхода за плате у целом јавном сектору.

- То више није забрана, већ контрола запошљавања, јер желимо да будемо опрезни - објашњавају у Министарству финансија. - Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору престаје да важи крајем ове године, а Владина комисија за давање сагласности за ново запошљавање ће и даље радити. Тренутно анализирамо неколико различитих модела, како бисмо у будућности ово питање решили на најефикаснији начин.

У јавном сектору, с друге стране, дуго ишчекују лабавија правила запошљавања. Године контроле, у појединим секторима, изазвале су озбиљне проблеме и недостатак кадрова.

- Више министара је најављивало да ће се укинути забрана запошљавања, али она остаје на снази - објашњава Зоран Савић, председник Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити. - Неће се ни даље моћи без одобрења Комисије, као ни до сада. Нама би значило да можемо, после природног одлива, да попуњавамо места предвиђена кадровским планом. Њега

составља Министарство здравља. У неким установама заиста има мањка, а у неким и даље има вишка радника.

Градови, општине и локална предузећа, такође, све теже успевају да попуне упражњене позиције. Са мањком радника кубури и већина комуналних фирми у Пироту.

- Из нашег угла, време да се укине забрана је било још пре неколико година - сматра Владан Васић, градоначелник Пирота. - Били смо ефикасна управа, тако да ни на почетку нисмо имали вишак људи. Сада смо се кадровски потпуно исцрпили. Само у управи недостаје најмање 20 људи. Из "Топлане" је отишла половина радника. "Комуналцу" недостаје 50 радника, а "Водоводу" сигурно 20 људи. Искрено, не знам како успевамо. Комисија спорадично одобрава запошљавање, али то није довољно. С друге стране, не значи ништа ни да одобре, ако је ограничен износ за плате и немате одакле да их исплатите. Ако желимо да запослимо младе људе и грађанима обезбедимо боље услуге, морамо да одобримо запошљавање.

УГОВОРИ САМО ПРИВРЕМЕНИ

ПОСЛЕДЊИХ година се осећа недостатак људи у многим деловима јавног сектора - каже Драган Марјановић, секретар Конфедерације слободних синдиката. - Тако је и поред тога што је Комисија давала сагласност. Запошљавају се људи и преко агенција и по уговорима о привременим и повременим пословима. Проблем настане по истеку уговора. Осећа се недостатак у свим јавним предузећима. Било је природног одлива, али одлазе људи и на боље послове и у иностранство. Недостаје медицинских сестара, лекара, возача.

ПОЛИТИКА ONLINE

Грађане Србије би усрећила плата од 600 евра, Хрвате од 1.300

Грађани Србије би били задовољни са просечном платом од 600 евра, док, с друге стране, грађани Хрватске очекују душло више - 1.300 евра.

То су показали резултати великог регионалног истраживања о очекивањима људи приликом одабира посла, које је спровео сајт Послови.инфостуд током недавно завршеног регионалног онлајн сајма запошљавања.

Најнижу просечну зараду очекују Македонци (565 евра), док би грађани Босне и Херцеговине били задовољни са платом од 700 евра.

У истраживању је учествовало 4.000 испитаника из региона, а из наше земље нешто више од 1.500 људи, од којих 43 одсто чине запослени, исти проценат незапослених и 14 одсто оних који се и даље школују.

Интересантна је чињеница да незапослени испитаници у просеку очекују око 100 евра мању зараду од оних који су већ у радном односу.

Такође је уочена иста разлика од око 100 евра у очекивањима мушких испитаника наспрам женских, будући да жене такође очекују мању просечну зараду, преноси Танјуг.

Испитаници из четири земље региона сагласни су да су међуљудски односи и висина зараде најбитнији фактори у одабиру послодавца.

Висина зараде се ове године у Србији вратила на друго место најбитних фактора у одабиру послодавца, а следи радно време и могућност учења и напредовања.

У наредних годину дана, скоро 70 одсто грађана Србије жели да промени посао, док само девет одсто не жели да се одлучи на тај корак, а сваки четврти ће се на тај корак одлучити искључиво ако буде присиљен, показују резултати истраживања.

Око 47 одсто испитаника из наше земље уопште не страхује за своје радно место, 24 одсто је изразило бојазан, док 29 одсто уопште не размишља о томе.

У целом региону, становници БиХ се највише плаше за своје радно место, док је у Македонији тај страх најмање изражен.

Када би могли да бирају идеалног послодавца, највише наших грађана би радило за компанију у страном власништву (36 одсто), 26 одсто би радило за државну фирму, док би 25 одсто најрадије били предузетници.

Свега 13 одсто испитаника би радило за компанију у домаћем власништву.

ВЕЋЕ ПЛАТЕ НЕ СМАЊУЈУ КОНКУРЕНТНОСТ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ На 100 евра зараде радник ствара 190 додате вредности

Извор: Вечерње новости

Раст плата у јавној служби, предвиђен буџетом за следећу годину, неминовно ће се прелити и на приватни сектор. Који проценат скупљи радници, међутим, уверени су економисти, неће српске производе учинити мање конкурентним.

Традиционално ниске плате претходних година прикупиле су довољну резерву да и после повећања - у српској прерађивачкој индустрији радник створи скоро двоструко више него што кошта.

Кад послодавац на њега потроши 100 евра за плату, порезе и доприносе, радник му врати са 190 евра додате вредности. Анализа економиста окупљених око "Макроекономских анализа и трендова" показује да су тренутно од нас у Европи продуктивнији само прерађивачи у Мађарској и Бугарској. У укупној вредности производа у прерађивачкој индустрији, трошкови рада односе свега 11,8 одсто.

"Позиција страних инвеститора је у том смислу још повољнија", истакао је Иван Николић, уредник МАТ.

"Током 2017. године, у 655 прерађивачких предузећа, у којима је учешће страног капитала било 50 и више одсто, удео укупног трошка рада био је једва десет одсто. Овде продуктивност коригована зарадама премашује 220. На 100 евра трошка, створи се 220 евра додате вредности. Обезбеђена је резерва тако да овај пораст плата неће окрњити конкурентност наше привреде. Не очекујемо ни пораст инфлације, она се у свим анкетама креће у зацртаном оквиру. Додатни притисак на плате је због депопулације. Тако да је повећање зарада неминован одговор јавне политике на спољни шок."